

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.10.18.
COM(2010) 571 végleges

ZÖLD KÖNYV

Az elektronikus közbeszerzés Európai Unión belüli alkalmazásának kiterjesztéséről

SEC(2010) 1214

ZÖLD KÖNYV

Az elektronikus közbeszerzés Európai Unión belüli alkalmazásának kiterjesztéséről

1. MIRE SZOLGÁL AZ ELEKTRONIKUS KÖZBESZERZÉS RŐL SZÓLÓ ZÖLD KÖNYV

Az elektronikus közbeszerzés azt jelenti, hogy a kormányzati intézmények és más állami szervezetek áruk beszerzése, szolgáltatások megrendelése vagy építési beruházásra irányuló ajánlatkérés során elektronikus kommunikációt használnak, és a tranzakciókat elektronikus úton bonyolítják le. Sokkal többről van azonban szó, mint arról, hogy a közbeszerzési eljárások során használt papíralapú rendszereket átállítják elektronikus kommunikációs rendszerre. Az e-közbeszerzés lehetőséget ad arra, hogy jelentősen javuljon az egyes beszerzések hatékonysága, a közbeszerzések általános adminisztrációja és a kormányzati szerződések piacának működése.

Az e-közbeszerzés fokozatos bevezetése az ambiciózus e-kormányzati menetrend részét képezi, ami alapvetően megváltoztathatja a közigazgatás működését és teljesítményét. A Bizottság által kidolgozott európai digitális menetrend¹ bizottsági fehér könyv elfogadását tervezi, amely körvonalazza azokat a bizottsági intézkedéseket, amelyek célja egy összekapcsolódó e-közbeszerzési infrastruktúra létrehozása.

Ez a zöld könyv az intézkedések végrehajtásához és egy ambiciózus, de reális program meghatározásához/végrehajtásához tett első lépés annak érdekében, hogy az IKT lehetőségeinek kiaknázásával javuljon a belső piacon a közbeszerzések lebonyolítása.

Ez a dokumentum megkezdi a jelenlegi uniós közbeszerzési keret összehangolt, ambiciózus és átfogó felülvizsgálatát is, ami alapján elkészülnek az uniós jogszabályok reformjára vonatkozó javaslatok. Ezt követően egy második zöld könyv a jelenlegi uniós közbeszerzési keret korszerűsítésével kapcsolatos más kérdésekkel foglalkozik majd.

Az EU miniszterei 2005-ben kifejezték reményüket, hogy „2010-re a közbeszerzésre vonatkozó uniós értékhatár feletti közbeszerzések legalább 50 %-a elektronikus úton valósul meg”.² Ennek eléréséhez a Bizottság jogszabályt módosított és végrehajtotta az e-közbeszerzési cselekvési tervet (2004)³. Ennek ellenére a bevezetés szintje messze elmarad a kezdeti törekvésektől, ami az átállás műszaki, logisztikai és adminisztratív összetettségét jelzi. A Bizottság értékelése⁴ arra a megállapításra jutott, hogy azokban a tagállamokban, amelyek elsőként vezették be a rendszert, a teljes közbeszerzési költségvetés kevesebb mint 5 %-ánál történt a lebonyolítás elektronikus úton.⁵

¹ Az európai digitális menetrend (COM(2010) 245., 32.o.).

² A 2005. évi manchesteri miniszteri nyilatkozat.

³ Közlemény az elektronikus közbeszerzés jogi keretének végrehajtására vonatkozó cselekvési tervről, közzétéve 2004 decemberében.

⁴ Lásd az elektronikus közbeszerzésről szóló 2004. évi cselekvési terv Bizottság általi értékelését és az ahhoz kapcsolódó tanulmányt, amelyet a Belső Piaci és Szolgáltatási Főigazgatóság honlapján tettek közzé.

⁵ Nem tartozik ide Portugália, ahol 2009. november 1-jétől kötelezővé vált az e-közbeszerzés alkalmazása a felhívások közzétételétől a szerződés odaítéléséig.

A Bizottság úgy véli, hogy eljött az ideje annak, hogy a közösségi intézkedések újra az e-közbeszerzés nemzeti, regionális és helyi közigazgatások általi kiépítésének támogatására összpontosuljanak. A technológia már rendelkezésre áll. Sok régióban és tagállamban bevált és sikeres e-közbeszerzési platformok működnek. Az e rendszereken lebonyolódó műveletek elérték a kritikus tömeget és számuk jelentősen növekszik. Lehetőség van a legjobb gyakorlatok terjesztésére és az Unió jogi és szakpolitikai kereteiben fellelhető – a jelenlegi fejlődést esetlegesen akadályozó – hiányosságok kiküszöbölésére.

Emellett lehetőség van a fejlesztések és a folyamatok egymáshoz igazítására annak biztosításához, hogy az elektronikus közbeszerzés kialakulóban lévő infrastruktúrájának alapelemei támogassák a közbeszerzési eljárásokban való határokon átnyúló részvételt. A műszaki megoldások és alkalmazások ellenőrizetlen terjedése ahhoz vezethet, hogy szükségtelen akadályok tornyosulnak a gazdasági szereplők elé, ha partnerországok rendszerein keresztül szervezett eljárásokban szeretnének részt venni. Miközben az elektronikus közbeszerzésben való határokon átnyúló részvételtől továbbra sincsenek pontos adatok, a Bizottság meggyőződése, hogy most kell cselekedni annak érdekében, hogy elkerülhetők legyenek a technikai vagy működési akadályok, amelyek az e-közbeszerzés terjedésével szaporodhatnak.

Mi az e-közbeszerzés?

Az e-közbeszerzés gyűjtőfogalom, amely magában foglalja azokat az elemeket, amelyek a közbeszerzés során a papíralapú eljárásoknak IKT-alapú kommunikációval és feldolgozással való felváltására vonatkoznak. Az e-közbeszerzés azt jelenti, hogy a közbeszerzési eljárás különböző szakaszainak – ajánlati felhívás közzététele, ajánlati dokumentáció biztosítása, ajánlat benyújtása, értékelés, szerződés odaítélése, megrendelés, számlázás és kifizetés – támogatásához elektronikus folyamatok bevezetésére kerül sor.

A számlázáshoz és kifizetéshez kapcsolódó (a szerződés odaítélését követő) folyamatok nem kötődnek szorosan a közbeszerzéshez, a szélesebb (B2B) piac számára kidolgozott megoldások ugyanúgy alkalmazhatók ezen a területen⁶. Néhány szakasz (közzététel, benyújtás, értékelés és megrendelés) azonban egyénileg kialakított megoldásokat tesz szükségessé. Az ajánlat benyújtása, az értékelés és a megrendelés jelenti a legnagyobb problémát, mivel egyeztetett protokollokra és szabványokra van szükség az összetett dokumentumok cseréjének, valamint az ajánlatkérő és a szállítók közötti együttműködésnek a megszervezéséhez.

A közbeszerzés néhány eleme továbbra sem teszi lehetővé az automatizált kezelést. Például az összetett közbeszerzések (tervezés, építési beruházások) néhány szakaszát nehéz szabványosítani, és kézi beavatkozásra lehet szükség. Mindenesetre arra azonban van lehetőség, hogy a közbeszerzési tevékenység nagy része elektronikus alapokra kerüljön. Korea példája tanulságos: a kormányzati beszerzések több mint 90%-a a központi igazgatású KONEPS platformon keresztül zajlik.

Gyakran előfordul, hogy a közbeszerzési eljárás egy része lebonyolítható elektronikus úton, míg más lépések nem automatizálhatók. Számos közigazgatás hozott létre az ajánlati

⁶ A Deutsche Bank Research 2010 májusában tette közzé az „E-számlázás, a hatékony számlázási folyamat utolsó lépései” című tanulmányt, amelynek adatai szerint bizonyos feltételek között egy elektronikus számla automatizált feldolgozása összesen több mint 18 euróval kevesebbe kerülhet, mint a hagyományos papíralapú számla strukturálatlan feldolgozása.

felhívások közzétételére és az ajánlati dokumentációhoz való hozzáférésre szolgáló portált. Az ajánlatok benyújtásához, feldolgozásához és értékeléséhez, valamint a megrendeléshez szükséges automatizált rendszer használata terén nem figyelhető meg jelentős előrelépés. A végleges cél a minden szakaszában elektronikus közbeszerzés megvalósítása, ami azt jelenti, hogy az ajánlati felhívás közzétételétől kezdve a fizetésig minden szakasz elektronikus eljárásokon keresztül, automatizált alapon bonyolítható le. Ilyen lehetőségek rendelkezésre állnak, általában specializált e-közbeszerzési platformokon keresztül, amelyek biztosítják az összes szükséges támogatást az egyes ajánlatkérőknek az elektronikus közbeszerzési eljárások működtetéséhez.

2. MIÉRT FONTOS AZ ELEKTRONIKUS KÖZBESZERZÉS?

A Bizottság szerint az e-közbeszerzés szélesebb körű alkalmazása az alábbi előnyökkel jár:

- a) **Megnövekedett hozzáférhetőség és átláthatóság:** az egyes ajánlattételi lehetőségekkel kapcsolatos információk áramlásának automatizálásával és centralizálásával javulhat a vállalkozások hozzáférése a közbeszerzésekhez. A lehetőségek online keresése sokkal gyorsabb és olcsóbb, mint az egyes kiadványok átböngészése. Az e-közbeszerzési rendszerek úgy is beállíthatók, hogy a szállítók értesítést kapjanak a különböző lehetőségekről és azonnali hozzáférést biztosítsanak az ajánlati dokumentációhoz. Az átláthatóság is javul, mivel a közbeszerzési eljárás nyitottabb, jobban dokumentált és szélesebb körhöz eljut. Ennek eredményeként javul a közbeszerzés nyomon követése és általános hatékonysága, a piacokon erősödik a verseny és bővül a versenyben részt vevő szállítók köre.
- b) **Előnyök az egyes eljárások szempontjából:** a papíralapú rendszerekkel szemben az elektronikus közbeszerzés hozzájárulhat ahhoz, hogy az ajánlatkérők és a gazdasági szereplők adminisztratív költségei csökkenjenek és az egyes közbeszerzési eljárások felgyorsuljanak. A jelenlegi pénzügyi helyzetben ez a hatékonyság rendkívül előnyös, mert a korlátozott erőforrások a lehető legjobban használhatók ki. Az e-közbeszerzési rendszerek igen hasznosnak bizonyultak a közbeszerzési költségvetési keret felhasználásának felgyorsítása szempontjából is.
- c) **A közbeszerzés hatékonyabb adminisztrációja:** ahol vannak központi beszerző szervezetek, az elektronikus eljárások használata elősegítheti a közbeszerzéssel összefüggő költséges háttérfeladatok központosítását és a méretgazdaságosság kihasználását a közbeszerzési adminisztráció terén. Az e-közbeszerzésre való átállás lehetővé teszi a közbeszerzési eljárás szélesebb körű racionalizálását és felülvizsgálatát is – az e-közbeszerzés alkalmazásának nem azt kell jelentenie, hogy az esetleg már évek óta működő papíralapú eljárást most egyszerűen „átmásolják” elektronikus formátumúba. Az e-közbeszerzés integrálható egy adott szervezet más (elektronikus) tevékenységeibe (például a leltárellenőrzésbe, a szerződéskezelési rendszerbe és az auditba), így biztosítható az összhang és a nagyobb hatékonyság.
- d) **Lehetőség az EU közbeszerzési piacainak integrálására:** papíralapú eljárás esetén az információhiány, valamint a szállító telephelye és az ajánlattétel helye közötti távolsággal kapcsolatos aggályok elbizonytalaníthatják a gazdasági szereplőket vagy akár vissza is tarthatják az egyes eljárásokban való részvételtől. Az e-közbeszerzés lehetővé teszi a távolsággal összefüggő akadályok és az információs hiányosságok kiküszöbölését és nagyobb részvételre ösztönöz, szélesítve a lehetséges szállítók

körét és bővítve a piacokat. Bár a szóban forgó üzleti tranzakció tényleges lebonyolítása szempontjából továbbra is van jelentősége a távolságnak vagy a fizikai közelségnek, ez a megoldás lehetőséget ad a közbeszerzési eljárásban való részvétel távolsággal összefüggő költségeinek csökkentésére. Az így kialakuló átláthatóság nemcsak a határokon átnyúló eljárásoknál jelent előnyt, kedvező hatása az országhatárokon belül is érzékelhető, mivel egy régió szállítói egy másik régió lehetőségeit is kihasználhatják. Az ajánlattételi lehetőségekkel kapcsolatos információkhoz való könnyebb hozzáférés és az ajánlatok egyszerűsített feldolgozása megkönnyíti a külföldi szállítók számára a részvételt az online közbeszerzési eljárásokban.⁷

A fenti előnyök mindegyike hozzájárul ahhoz, hogy a közbeszerzés kívánt eredménye hatékonyabban elérhető legyen. Az e-közbeszerzés keretében a közszolgáltatásokhoz szükséges beszerzések az adófizetők szempontjából előnyösebb feltételekkel bonyolíthatók le. Ezek a megtakarítások most, amikor a közkiadások kezelésére jelentős nyomás nehezedik, különösen nagy jelentőségűek.

Ezek az előnyök azonban csak megfelelő ráfordítással érhetők el. A közbeszerzés elektronikus lebonyolításának biztosítása az egész közbeszerzési láncban beruházást igényel a szükséges kapacitás kiépítése és az átállás irányítása érdekében. Az országos és regionális e-közbeszerzési eszközök beruházási költségei – az e-portálok átfogóbbá tétele – 0,5 millió EUR-tól 5 millió EUR-ig terjednek⁸. A fenntartási költségek néhány ezer és több millió EUR közötti összeget is kitehetnek, a rendszer méretétől és fejlettségétől függően. A tapasztalatok szerint ezek a beruházások az adminisztratív költségek megtakarítása révén rövid időn belül megtérülnek. E rendszerek használatát jobban akadályozza, hogy ma még ösztönözni kell az ajánlatkérőket és a szállítókat arra, hogy vegyék igénybe ezt a lehetőséget. Az e-közbeszerzéssel összefüggő kezdeményezések sikere gyakran jár együtt a felhasználók képzésének széles körű támogatásával és azzal, hogy az e-közbeszerzés szponzorai folyamatos erőfeszítéseket tesznek rendszereik népszerűsítésére és fejlesztésére.

Megtakarítással és javítással összefüggő példák

- Az olaszországi Emilia Romagna-ban az Intercent ER ügynökség nyújt e-közbeszerzési szolgáltatásokat, ezek többek között: e-piactér, e-katalógusok és e-árverések, és jelenleg 539 közigazgatási egység számára jelent referenciát (a helyi ügynökségek 90%-a). Az ügynökség 2008-ban körülbelül 419 millió EUR értékű tranzakciót dolgozott fel, ami hatékonyság szempontjából 67,5 millió EUR, munkaidő szempontjából pedig 45 ember/év megtakarítást jelent.
- Az osztrák szövetségi közbeszerzési ügynökség e-közbeszerzési rendszer keretében fogja össze a szövetségi hatóságok beszerzéseit. 2008-ban 178 millió EUR megtakarításról számolt be, miközben a közbeszerzések nagyságrendje 830 millió EUR volt. Úgy tűnik, az

⁷ Előfordulhat, hogy a strukturális költségek vagy más, a szóban forgó piachoz kapcsolódó tényezők, amelyek nem teszik vonzóvá számukra a bekapcsolódást, mégis eltántorítják őket a részvételtől. Mindazonáltal a közbeszerzések egyre szélesebb köre – többek között a szoftverekkel, tervezéssel és ügyfélszolgálatlaltal összefüggő szolgáltatások – bonyolítható le távoli ajánlattétellel. Az e-közbeszerzést úgy kell kialakítani, hogy megfeleljen e lehetőségek széles körben való terjesztéséhez, kiaknázásához és végül megvalósításához.

⁸ Az adatok a www.epractice.eu weboldal információin alapulnak.

előnyök messze felülmúlják a megtakarítás kevesebb mint 3 %-át jelentő, évi 5 millió EUR-t kitevő fenntartási költségeket.

- 2005. február 1-je óta Dániában valamennyi szerződő hatóság csak elektronikus számlát fogadhat el. Ez a reform évente körülbelül 15 millió számlát érint és az egész közszférára vonatkozik, a minisztériumoktól az óvodákig. Az elektronikus számlázás használata a belső adminisztratív eljárások megtakarításain felül várhatóan évente 100 millió EUR megtakarítást jelent az államnak.
- Norvégiában az Ehandel platform használatával a hatóságok 20–40 %-kal le tudták csökkenteni a megrendelések kezelésére, az áruk fogadására és a számlázásra fordított időt, és 2–10 % közötti ármegetakarítást értek el a régióban.
- Az Egyesült Királyságban a Buying Solutions internetes szolgáltató 2008/2009. évi éves jelentésében arról számolt be, hogy több mint 5 milliárd font összegű értékesítést tett könnyebbé, és az általa kínált szolgáltatás igénybevétele 732 millió font megtakarítást jelentett. Az Egyesült Királyság által közzétett adatok szerint az elektronikus árverések használata révén elért megtakarítások gyakran meghaladják a 10 %-ot (akár 45 %-osak is lehetnek), és az EK nemrég bejelentette, hogy az e-árverés használatával 2011 végéig akár 270 millió font közpénz megtakarítását tervezi.
- Egy portugál tanulmány összehasonlította a legjobb ajánlatokat, amelyek alapján 50 állami kórház 2009-ben (papíralapú rendszer használatával) és 2010-ben (e-közbeszerzésen keresztül) építési beruházásra irányuló szerződést kötött. Arra a megállapításra jutott, hogy 2010-ben az e-közbeszerzés által generált nagyobb verseny következtében 18 %-os költségcsökkenés következett be.

3. MILYEN SZEREPET JÁTSZHAT AZ EU AZ E-KÖZBESZERZÉS ELŐMOZDÍTÁSÁBAN?

Az e-közbeszerzéssel kapcsolatos beruházások nagy részét tagállami vagy regionális szinten kell megvalósítani, hiszen ezeken a szinteken merülnek fel az igények és található meg az erőforrások. Emellett az EU közbeszerzési jogszabályai lehetővé teszik az ajánlatkérők számára, hogy válasszanak: elektronikus vagy egyéb kommunikációs módszereket használnak-e az értékhatár feletti közbeszerzések lebonyolításához. Ezért az elektronikus közbeszerzéssel kapcsolatos uniós szakpolitikának fel kell ismernie, hogy az átállás letről felfelé és decentralizáltan valósulhat meg.

Az uniós kezdeményezéseknek azonban változatlanul fontos szerepük van az e-közbeszerzés lehetőségeinek felszabadításában és az e-közbeszerzésre való koordinálatlan és decentralizált átállás nehézségeinek elkerülésében. Az EU jogi és szakpolitikai erőfeszítéseinek az eddigiekhez hasonlóan továbbra is az alábbiakra kell irányulniuk:

- (1) Lehetővé kell tenni az ajánlatkérők számára a közbeszerzések elektronikus úton való lebonyolítását. Az uniós jogszabályokat úgy kell kialakítani, hogy segítsék az e-közbeszerzési rendszerek és eljárások használatát (az értékhatár feletti közbeszerzések esetében);
- (2) Biztosítani kell, hogy az e-közbeszerzés lebonyolításának módja összhangban legyen a közbeszerzésre vonatkozó uniós jogszabályok alapelveivel és rendelkezéseivel (az

értékhatár feletti közbeszerzések esetében), és a Szerződés vonatkozó elveivel (értékhatár alatti közbeszerzések esetében).

- (3) Ösztönözni kell a konvergencia, biztonságos, de üzleti szempontból életképes megoldások fejlesztését és használatát, valamint terjesztetni kell a legjobb gyakorlatokat, ezáltal felgyorsul az e-közbeszerzésre való átállás, és elkerülhetők a felesleges átfedések és a hibák megismétlődése.
- (4) A gazdasági szereplők számára lehetővé kell tenni, hogy az egész egységes piacon részt vehessenek az elektronikus közbeszerzési eljárásokban. Az e-közbeszerzés lehetőséget nyújt a távolsággal összefüggő korlátok és az információhiány csökkentésére. A különböző tagállamok e-közbeszerzési kapacitásának – a lehető legnagyobb mértékben – közös modellekre és módszerekre kell épülnie. Ösztönözni kell a helyi, regionális és országos e-közbeszerzési rendszerek közötti interoperabilitás javítását és erősítését. Ezáltal elkerülhetők lesznek az e-közbeszerzési rendszerekben való határokon átnyúló részvétel elé tornyosuló szükségtelen technikai akadályok.

Az uniós szakpolitika ezért fontos és kiegészítő szerepet játszhat azoknak az országos vagy regionális erőfeszítéseknek a támogatásában, amelyek célja a közbeszerzés elektronikus alapokra helyezése. Széles koordinációs szerepe is van, azáltal, hogy biztosítja az összhangot más kapcsolódó területeken lezajló fejlesztésekkel – például az elektronikus aláírásra vagy az elektronikus számlázásra vonatkozó jogszabályok révén – ami végül a megközelítések bizonyos mértékű harmonizációjához vezethet az Unión belül. Az uniós szintű dimenzió figyelmen kívül hagyása akadályozhatja az átállást, a spanyoliasz újabb és újabb feltalálásával rengeteg erőforrás vesztet kárba, és kihasználatlanul maradhat az e-közbeszerzésben rejlő lehetőség a szállítói kör szélesítésére. Ennek a zöld könyvnek és a későbbi tanulmányoknak az a céljuk, hogy olyan reális és hatékony alapot határozzanak meg az EU számára, amely támogatja és megkönnyíti ezt a fontos folyamatot.

4. MIT TETT EDDIG AZ EU?

A Bizottság számára nem ismeretlen ez a szakpolitikai terület. Az elmúlt években már számos intézkedést tett a fent ismertetett célok elérése érdekében, mindenekelőtt a következőket:

- (1) Javasolta az uniós közbeszerzési irányelvek módosításait, amelyek lehetővé teszik az elektronikus eljárások használatát a közbeszerzés során és olyan módszereket és eszközöket vezetnek be, amelyek relevánsnak tekinthetők az e-közbeszerzés szempontjából. Az uniós jogszabályok korábban nem tették lehetővé e módszerek használatát. A Bizottság új módszereket és eszközöket (e-árverések, dinamikus beszerzési rendszer (DPS – dynamic purchasing system) is bevezetett, hogy lehetővé tegye az ajánlatkérők számára, hogy jobban kihasználhassák az elektronikus kommunikációt a közbeszerzés eredményének javítása céljából. Ezeket a javaslatokat a 2004. évi módosított közbeszerzési irányelvben fogadták el és hajtották végre.
- (2) Az e-közbeszerzés használatának egyértelműbbé tétele és ösztönzése érdekében több mint 30 nem jogalkotási kezdeményezést dolgozott ki és hajtott végre (cselekvési terv). A cselekvési tervet alátámasztó szakpolitikai elképzelés ambiciózus volt, célként jelölte meg, hogy „*minden, személyi számítógéppel és internetkapcsolattal*

rendelkező európai vállalkozás részt vehessen az elektronikus úton zajló közbeszerzésekben”⁹.

- (3) Társfinanszírozott kutatással és egyéb gyakorlati eszközök kifejlesztésével segített a határokon átnyúló e-közbeszerzés adminisztratív és technikai akadályainak leküzdésében. Ide tartozik a PEPPOL¹⁰ kezdeményezés, a nemrég bevezetett e-CERTIS eszköz és az Open e-PRIOR, amelyek jelenleg fejlesztés alatt lévő vagy nemrég bevezetett projektek.

E zöld könyv elkészítésével párhuzamosan a Bizottság szolgálatai elvégezték az e-közbeszerzést támogató uniós intézkedések értékelését. Az értékelés fő következtetése, hogy a cselekvési terv összességében megfelelően azonosította a kezelendő kihívásokat és a kiemelt területeket. Azt is elismerte, hogy az előrelépés fő ösztönzőinek a tagállamoknak és a régióknak kell lenniük. Számos intézkedést állapított meg a nemzeti és regionális beruházások oly módon való irányításához, hogy az összhangban legyen az uniós jogszabályokkal és az egységes piaccal.

A cselekvési terv számottevő sikereket ért el az ajánlati felhívások elektronikus közzétételét szolgáló infrastruktúra kialakítása és használata terén. Jelenleg az Unió egészében egységes, elfogadott és jól alkalmazott rendszer áll rendelkezésre az értékhatár feletti közbeszerzésekre vonatkozó felhívások közzétételéhez, amelyet országos szinten kompatibilis infrastruktúra támogat. 2009-ben a TED-nek (Tenders Electronic Daily) küldött formanyomtatványok több mint 90 %-a érkezett be elektronikus úton és strukturált formában. Országos és regionális szinten fejlődött az értékhatár alatti közbeszerzésekre vonatkozó felhívások elektronikus úton való közzététele is.

A cselekvési terv számos intézkedése tartalmazott iránymutatást vagy kísérleti tanulmányt, amelyek célja egyes megoldások tesztelése vagy támogatása volt. Ezek felhívták a figyelmet egyes problémákra, rámutattak megoldásokra és közös referenciapontokat adtak a szélesebb piacnak. Nem volt céljuk azonban, hogy konkrét megoldásokat vagy eredményeket érvényesítsenek akkor, amikor még kialakulóban voltak a technológiák és az üzleti modellek. A szabványosítás terén még nem kristályosodtak ki konkrétabb projektek. Összefoglalva: bár általánosságban jól azonosították a kiemelt területeket, és a cselekvési terv nagy részét a terveknek megfelelően hajtották végre, még nem alakult ki olyan helyzet, amelyben valamennyi uniós vállalkozás a saját számítógépének használatával részt vehetne az összes közbeszerzési eljárásban.

A cselekvési terv számos – 2004-ben helyesen megállapított prioritása – ma változatlanul érvényes. A kialakulóban lévő e-közbeszerzési környezetben megfelelőnek bizonyult a nem kötelező erejű jogi szabályozás (soft law) és ösztönözte a kreatív megoldások kidolgozását. Utólag megállapítható, hogy vannak olyan területek, amelyeknek előnyére vált volna a proaktívabb és/vagy közvetlenebb megközelítés. A cselekvési terv értékelése számos problémát és gyenge pontot állapított meg, amelyek – ha nem veszik őket figyelembe – az e-közbeszerzés szélesebb alkalmazásának és az online közbeszerzési eljárásban való, határokon átnyúló részvételnek az akadályává válnak.

⁹ A cselekvési tervről szóló közleményhez kapcsolódó kibővített hatásvizsgálat (COM 2004 (841)), 10. oldal.

¹⁰ Pan-European Public Procurement Online (PEPPOL) (összeurópai online közbeszerzés) – további tájékoztatás a www.peppol.eu weboldalon található.

Az e-közbeszerzést támogató, Bizottság által finanszírozott és irányított intézkedések

PEPPOL: különböző uniós országok közszférabeli szervezetei által működtetett és az Európai Bizottság által társfinanszírozott rendszer, határokon átnyúló jelentős e-közbeszerzési projekt, amelynek célja, hogy nagy léptékű, standardokon alapuló IT-infrastruktúrát és szolgáltatásokat biztosítson összeurópai online közbeszerzési műveletek létrehozásához és lebonyolításához. A PEPPOL-struktúra középpontjában egy szállítási hálózat áll, ami lehetővé teszi az elektronikus közbeszerzésben részt vevő üzleti partnereknek, hogy csatlakoztassák saját IT-erőforrásait és így biztonságos és megbízható módon bonyolítsák le üzleti dokumentumaik átadását. A projekt megoldást fog kínálni az e-megrendelésre és az e-számlázásra is, valamint biztosítja az e-katalógusok rendszereinek létrehozását, az aláírások hitelesítését és egy ún. virtuális céginformációs dosszié kialakítását szolgáló elemeket.

Open e-PRIOR: az Európai Bizottság fejlesztette ki az e-PRIOR-t, hogy lehetővé váljon strukturált e-katalógusokhoz, e-megrendelésekhez és e-számlázáshoz kapcsolódó dokumentumok cseréje a Bizottság és szállítói között. Az Open e-PRIOR ezt a megoldást mindenki számára újrafelhasználható, nyílt forráskódú formátumban biztosítja. Emellett az Open e-PRIOR integrált PEPPOL hozzáférési pontot tartalmaz, ami lehetővé teszi a dokumentumok PEPPOL-hálózaton keresztül történő cseréjét.

e-CERTIS: az e-CERTIS, amelyet e zöld könyvvel egyidejűleg vezetnek be, ingyenes online információs eszköz, amely a 27 tagállam, a két tagjelölt ország (Törökország és Horvátország) és a három EGT-ország (Izland, Liechtenstein és Norvégia) által a közbeszerzési eljárás során gyakran kért különböző tanúsítványok és igazolások részleteit tartalmazza. Az e-CERTIS-t úgy alakították ki, hogy segítsen a gazdasági szereplőknek és az ajánlatkérőknek egyrészt abban, hogy megértsék, mely információkat kérik tőlük, vagy melyeket kell biztosítaniuk, másrészt pedig hogy azonosítani tudják a kölcsönösen elfogadható, egyenértékű dokumentumokat.

5. AZ E-KÖZBESZERZÉS HELYZETE

a) A műszaki megoldások rendelkezésre állása

Az e-közbeszerzés ma már nemcsak elmélet, hanem a gyakorlatban is megvalósítható. A technológia rendelkezésre áll és számos országban használják, lehetővé téve a közbeszerzési eljárás valamennyi szakaszának online lebonyolítását.

A technológia nem biztosította valamennyi eljárási lépésben a várt (csúcstechnológiájú) megoldásokat. Néhány esetben a pragmatikusabb megközelítés eredményezett előrelépést – praktikus, technikai szempontból kevesebb kihívást jelentő megoldásokat magukban foglaló kerülőutak vagy az on- és offline kommunikáció kombinációja, például a kizárással és a kiválasztással kapcsolatos kritériumokat igazoló dokumentumok benyújtásához kidolgozott módszerek; a felhasználónév és jelszó használata az ajánlattevő hitelesítéséhez. Ezek a megoldások mindazonáltal érvényesek – egyszerűen alternatív utat jelentenek a végeredmény eléréséhez. Megállapították a minden szakaszában automatizált elektronikus közbeszerzés néhány korlátját, például nehézségek merültek fel az összetett beszerzések automatizált értékelésének használatával kapcsolatban; illetve szükség lenne egy, az Unió egészében elfogadott időbélyegző rendszerre.

b) E-közbeszerzési kapacitásba való beruházás és a kapacitás rendelkezésre állása

Az e-közbeszerzés európai jelenléte egyre érzékelhetőbb. Számos platform sikere jelzi működőképességét. Néhány ajánlatkérő, gazdasági szereplő, központi beszerző szervezet és tagállam részéről jelentős erőfeszítések történtek és előrelépésre került sor. Komoly eredményt sikerült elérni a közbeszerzési eljárás legtöbb/összes szakaszának támogatására alkalmas elektronikus alkalmazások kifejlesztése terén. Néhány tagállam és régió olyan e-közbeszerzési rendszert indított el, amely támogatni tudja a minden szakaszában elektronikus közbeszerzési eljárásokat – legalább a standard árubeszerzés és szolgáltatás-megrendelés esetében. Más rendszerek a közbeszerzés első elemeinek biztosítására összpontosítanak – 25 tagállamban lehetőség van arra, hogy a hirdetések és az ajánlati dokumentációk elektronikus úton elérhetőek legyenek.

Számos sikeres rendszer harmadik fél által, hálózatban biztosított e-közbeszerzési modellt fogadott el. Ezek a platformok gyakran több szervezetnek kínálják e-közbeszerzési szolgáltatásaikat. Egyedi beszerzők saját webhelyet kapnak, ahol a távolból meghatározhatják saját felhasználóikat, folyamataikat és az általuk várt szolgáltatásokat. Ezek egy részét állami ügynökségek működtetik, de vannak az ágazaton belüli magáncégek által biztosítottak is; az ajánlatkérők pedig átalányt, vagy a használat alapján megállapított díjat fizetnek.

c) Az e-közbeszerzés jelenlegi alkalmazása

Összességében a legtöbb országban és az EU egészében továbbra is alacsony az e-közbeszerzés alkalmazása és a becslések szerint az összes közbeszerzés értékének kevesebb mint 5 %-át teszi ki.

Ez alól kivételt jelent Portugália, ahol 2009. november 1-je óta a legtöbb állami beszerzés esetében kötelező az elektronikus eszközök alkalmazása a közbeszerzés egyes szakaszaiban a szerződés odaítéléséig (néhány kis értékű szerződést nem elektronikus úton kötnek, és egyes beszerzések értékelése elvégezhető elektronikus és standard eszközök együttes használatával). Ennek eredményeként az ajánlatkérők ma sokkal gyorsabban lebonyolítják a beszerzést, és az adminisztráció terén évente 28 millió EUR megtakarítás várható. Más tagállamok szintén kötelezővé tették nemzeti szinten a közbeszerzés egyes szakaszainak elektronikus lebonyolítását vagy bizonyos e-közbeszerzési eszközök használatát, például Ciprus, Belgium és Hollandia már bevezette vagy tervezi, hogy az ajánlati felhívásokat meghatározott platformokon keresztül kell közzétenni. Más országok egyes kormányzati szintekre vonatkozóan vezettek be kötelező elemeket, például Ausztria meghatározott áruk beszerzésénél és szolgáltatások megrendelésénél keretszerződések használatát tette kötelezővé a szövetségi hatóságok számára.

További tények utalnak arra, hogy sok ajánlatkérő és gazdasági szereplő átállt az e-közbeszerzésre és nem szándékozik visszatérni papíralapú eljárások lebonyolítására.

d) E-közbeszerzési rendszerek határokon átnyúló elérhetősége

A jelenleg működő különböző rendszerekben kevés a közös vonás – egyedi, elszigetelt megoldások alakultak ki – és gyors lépésekre van szükség ahhoz, hogy létrejöjjön a kapcsolódás e rendszerek között, ellenkező esetben számolni kell a piac szétaprózódásának komoly kockázatával. A jelenlegi üzleti folyamatok, szabványos dokumentumok, valamint kommunikációs módok még nincsenek kellő mértékben egységesítve. Minél inkább előre meghatározott és újrafelhasználható elemek állnak rendelkezésre az elektronikus közbeszerzésben, annál könnyebb lesz egy interoperábilis e-közbeszerzési környezet kialakítása, ami szélesebb körű alkalmazásra és végül határokon átnyúló felhasználásra

ösztönöz. Miközben nem lenne jó és nem is cél, hogy a fejlődés egyetlen nagy, merev rendszer kialakulása felé mutasson, megkönnyíti a részvételt, ha a rendszerek alapfunkciói közösek.

E problémák egy részének következtében a jelenlegi piacon azok a gazdasági szereplők, akik/amelyek más tagállam online közbeszerzési eljárásában szeretnének részt venni, gyakorlati, technikai és adminisztratív akadályokkal kerülnek szembe. Az országos/regionális e-közbeszerzési eljárásokat a helyi adminisztratív és technikai gyakorlatnak megfelelően alakítják ki, ami jelentősen eltérhet. Bár 2004 óta jelentősen bővült a rendelkezésre álló infrastruktúra, csekély konkrét előrelépés történt az akadálymentes, határokon átnyúló elektronikus közbeszerzés irányába. Eddig ezek a kérdések nem kerültek napirendre, mivel a partnerországok szállítói részéről csekély igény jelentkezett az online közbeszerzésben való részvételre. Mindazonáltal ma már figyelembe kell venni ezeket a kérdéseket, ha nem akarunk újabb technikai akadályokkal szembekerülni a határokon átnyúló (online) közbeszerzés kapcsán.

6. KIHÍVÁSOK

Ez a szakasz azokkal a főbb tényezőkkel foglalkozik, amelyek meghiúsítják az e-közbeszerzésre történő sikeres átállást, és amelyek esetleg szükségtelenül hátráltatják az online közbeszerzési eljárásokban való, határokon átnyúló részvételt. A szóban forgó problémák közül számos összefügg egymással, és sikeres megoldásuk, valamint a szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében nem lehet őket egymástól függetlenül kezelni.

- (1) **Az ajánlatkérők és a szállítók tétlenségének és félelmeinek leküzdése:** a közbeszerzések elektronikus úton történő lebonyolítására szolgáló technológia és kapacitás egyre inkább rendelkezésre áll. Ebben az esetben azonban nem beszélhetünk arról, hogy a rendszer kiépítése a használatot is előmozdítaná. Az ajánlatkérők csak lassan kezdik kihasználni lehetőségeit. Ennek oka lehet a belső rendszerek átszervezésének költségessége, valamint a rendszer nyújtotta előnyök korlátozott ismerete. Hasonlóképpen a szállítók sem ismerik fel minden esetben, hogy milyen előnyökkel is járhat számukra az átállás. Az e-közbeszerzésre irányuló beruházások felismert kockázatai miatt sok ajánlatkérő és szállító inkább kivár. A technológiához kapcsolódó kockázatok mellett aggasztja őket a szóban forgó technológiáknak a meglévő információs rendszerekbe való integrációja, az üzleti modell, amelyet ezek a technológiák rákényszerítenek a szállító és az ajánlatkérő között fennálló kapcsolatra, valamint a technológiák megfelelő használatát biztosító biztonsági és ellenőrzési mechanizmusok is. Számos vállalkozás – különösen a kis- és középvállalkozások – attól is tart, hogy az összevonás és központosítás felé mutató tendenciák miatt ki fog szorulni a piacról. Ha az e-közbeszerzés kapcsán gyorsabb ütemű átállásra lesz szükség, meg kell erősíteni a váltást támogató, már meglévő ösztönzőket, és esetleg kötelezővé kell tenni az e-közbeszerzés bizonyos esetekben (például egyes beszerzések kapcsán) történő használatát.
- (2) **Az e-közbeszerzés folyamataira vonatkozó szabványok hiánya:** a szállítók belátható időn belül olyan elektronikus közbeszerzési környezetben találják magukat, amelyben eltérő e-közbeszerzési platformok és alkalmazások működnek. Minden rendszer más és más műszaki jellemzőkkel és funkciókkal rendelkezhet, ami megnehezíti azon szállítók dolgát, akik több rendszerben is részt kívánnak venni. Ez növelheti a közbeszerzésben részt vevő szállítók tanulási költségeit, és csökkentheti az

e-közbeszerzési rendszerekben való részvételt. A legnagyobb kihívást jelentő problémák túlnyomó többsége az ajánlatok beadásához és feldolgozásához kapcsolódó szakaszokban jelentkezik. A piacnak olyan fejlett alkalmazásokat kell találnia, amelyek megfelelő szintű funkcionalitással rendelkeznek. Az eljárás e döntő fontosságú részeinek egymáshoz igazítása vagy szabványosítása nagyobb mértékű összehangolt uniós erőfeszítést tesz szükségessé. Közös hivatkozási pontok és szabványok szükségesek ahhoz, hogy lehetővé váljon a replikálható és interoperabilis rendszerek kifejlesztése. Az erőfeszítéseket a dokumentumcsere, a hitelesítés, az e-számlázás, az e-katalógus és a termékbesorolások területére kell összpontosítani.

- (3) **A nemzeti elektronikus megoldások kölcsönös elismerését megkönnyítő eszközök hiánya** a döntően fontos közbeszerzési szakaszok és eszközök (pl. a szállítók elektronikus aláírás segítségével történő hitelesítése, valamint az alkalmassági dokumentumok nemzeti igazolása) terén. Olyan megoldásokra van szükség, amelyek csökkentik a szélesebb európai piacon részt venni kívánó ajánlatkérők és szállítók terheit.
- (4) **Bonyolult technikai követelmények különösen az ajánlattevő hitelesítésére vonatkozóan:** a hitelesítés és azonosítás kérdéseinek kezelésére egy sor követelményt és megoldást fogadtak el Unió-szerte. E megoldások némelyike technológiai szempontból nagyon egyszerű (pl. a felhasználónév/jelszó kombinációinak használata), míg mások bonyolultabbak, és meghatározott típusú elektronikus aláírásokat – beleértve a (felügyelt/akkreditált hitelesítésszolgáltatók által kibocsátott digitális tanúsítványt igénylő) minősített elektronikus aláírásokat – tesznek szükségessé. Azáltal, hogy a cselekvési terv támogatja a minősített e-aláírások használatát, túl magasra kerülhetett az e-közbeszerzés alkalmazásaira vonatkozó mérce, és megnövekedtek az elektronikus ajánlattétel költségei, illetve terhei. A közbeszerzéssel összefüggésben egy elektronikus aláírás biztonsági szintjét a sikertelen azonosítási/aláírási megoldások kockázatértékelése alapján kell megválasztani. Végül az elektronikus aláírások határokon átnyúló interoperabilitásának hiánya is problémát jelent. Van remény azonban előrelépésre a minősített elektronikus aláírások tanúsítványait kibocsátó megbízható szolgáltatók tagállami listájának¹¹ létrehozása, az elektronikus aláírás szabványainak közelgő ésszerűsítése, valamint a PEPPOL kísérleti megoldásai révén. Az elektronikus közbeszerzési eljárás egyéb elemeire vonatkozó hasonló csúcstechnológiai elvárások kezelésére is születtek gyakorlatibb megoldások: például az eljárás kezdeti szakaszaiban elfogadják a megfelelőségre/alkalmasságra vonatkozó nyilatkozatokat is a bonyolult elektronikus dokumentumok helyett. Az elektronikus közbeszerzési megoldásoknak arányosaknak, kölcsönösen elismerhetőeknek és ésszerű költségek mellett széles kör által elérhetőeknek kell lenniük.
- (5) **Az e-közbeszerzésre való átállás eltérő sebességének kezelése:** a különböző tagállamok és régiók eltérő ütemben haladnak az e-közbeszerzés nyújtotta lehetőségek kihasználásával. Egyes tagállamok kötelezővé tették az elektronikus közbeszerzési eljárásokat néhány vagy minden beszerzés esetében. Az ezekre a beszerzésekre vonatkozó közbeszerzési eljárásokat a rendelkezésre álló e-közbeszerzési infrastruktúra keretein belül kell lebonyolítani. Az egységes piac feladatát képezi annak biztosítása, hogy a partnerországok szállítóit ne érje szükségtelen hátrány a

¹¹ A 2010/245/EU bizottsági határozattal módosított 2009/767/EK bizottsági határozat.

szóban forgó rendszereken keresztül folyó verseny során, és e szállítók megfelelő eszközökkel rendelkezzenek ahhoz, hogy részt vehessenek az eltérő rendszerekben zajló eljárásokon.

Kérdések

1. *A fent említett kihívások számítanak az e-közbeszerzés, valamint az online közbeszerzési eljárásokban való, határokon átnyúló részvétel elterjedése szempontjából a legjelentősebb hátráltató tényezőknek? Kérjük, állítsa (csökkenő) fontossági sorrendbe a kihívásokat.*
2. *Vannak olyan további prioritást képező kihívások, amelyek itt nem szerepelnek? Kérjük, fejtse ki.*

7. AZ EURÓPAI UNIÓS SZINTŰ FELLÉPÉS PRIORITÁSAI

A Bizottság szerint a következő módszereket lehetne megvizsgálni az e-közbeszerzés elterjedtebb használatának előmozdítása és az e-közbeszerzés eljárásaiban való, határokon átnyúló részvétel támogatása érdekében.

7.1. A „cukor és ostor” módszer alkalmazása az e-közbeszerzés elterjedésének felgyorsítása érdekében

Most, hogy a technológia már rendelkezésre áll, a következő kihívást az jelenti, hogy hogyan lehet rábírní az ajánlatkérőket és a szállítókat annak kihasználására. Elképzelhető, hogy szakpolitikai beavatkozásra van szükség a folyamat beindításához és ahhoz, hogy alkalmazása kritikus tömeget érjen el.

Ezt szem előtt tartva számos tagállam kötelezettségeket vezetett be a közbeszerzési eljárások elektronikus úton történő lebonyolítására vonatkozóan: vagy általános érvénnyel (Portugália), vagy meghatározott beszerzések esetében (Franciaország). Az uniós irányelvekben meghatározott értékhatárok alatti beszerzéseknél a tagállamok nagymértékű döntési szabadságot élveznek az eljárások lefolytatására vonatkozóan.

Az értékhatárok feletti eljárások esetében a jelenlegi uniós közbeszerzési irányelvek nem foglalkoznak egyértelműen azzal az esettel, amikor egy tagállam az e-közbeszerzést meghatározó kommunikációs eszközként kívánja kötelezővé tenni. E kérdés tisztázása nagyobb biztonságot nyújthat a nemzeti hatóságok számára az e-közbeszerzés használatának kötelezővé tételére nézve.

Az ajánlatkérők áttérését az e-közbeszerzésre esetleg jogszabályok útján is ösztönözni lehetne. A jelenlegi uniós irányelvek már most lehetővé teszik a közzétételi határidők (hét nappal való) lerövidítését az ajánlati felhívások elektronikus feladásakor, valamint az ajánlatok benyújtási határidejének (öt nappal való) lerövidítését abban az esetben, ha biztosított a kapcsolódó dokumentációkhoz való korlátlan és teljes körű közvetlen elektronikus hozzáférés. A határidők további csökkentése már veszélyeztetheti azt, hogy a gazdasági szereplők megfelelően kidolgozott ajánlatokat tudjanak összeállítani. Ennek ellenére lehetnek olyan további ösztönzők vagy kedvezményes elbánást biztosító szabályozási feltételek, amelyek előmozdítják az ajánlatkérők e-közbeszerzésre való áttállítását.

Például lehetőség lenne arra, hogy az ajánlatkérő az egyes jogszabályi vagy eljárási követelményeknek való megfeleléssel kapcsolatos felelősséget egy e-közbeszerzési rendszerre ruházza át, amely a közbeszerzési folyamat egészét vagy egy részét kezeli vagy bonyolítja. Ha e-közbeszerzési platform garantálja az irányelvnek az átláthatóságot és az eljárást meghatározó követelményeinek való megfelelést, valamint az egyes eljárások objektivitását és nyomkövethetőségét, akkor a közbeszerzési jogszabályok által előírt követelményeknek való megfelelés biztosításával járó terhet át lehetne hárítani az adott ajánlatkérőről az e-közbeszerzési rendszerre. Egy ilyen jellegű megközelítés biztonságos terepet hozna létre az egyes ajánlatkérők számára, amelyek ezeket az e célra kialakított eszközöket használják az adott közbeszerzési eljárások lefolytatásához. Azáltal, hogy a felelősség ily módon az ajánlatkérőről az e-közbeszerzési rendszerre hárul át, vonzóbbá válhat az online eszközök használata, és a rendszer szélesebb körben elterjedhet. Ez a megközelítés szükségessé teheti az elismert e-közbeszerzési rendszerek közös követelményeinek és elveinek meghatározását annak érdekében, hogy azok rendelkezzenek az igényelt garanciákkal.

Kérdések

3. *Vannak olyan további területek az uniós jogban, amelyeken az e-közbeszerzés használatára irányuló jogszabályi ösztönzést lehetne bevezetni? Kérjük, részletezze az eredményesnek tekinthető ösztönzőket.*
4. *Könnyíteniük kellene-e az uniós jogszabályoknak az ajánlatkérők kötelezettségein és felelősségein abban az esetben, ha a közbeszerzések lebonyolítását e-közbeszerzési rendszerek végzik? Vonzóbbá tenné ez az e-közbeszerzési rendszerek használatát?*
5. *Lehetővé kellene-e tenniük az uniós jogszabályoknak az elektronikus eljárások kötelezővé tételét egyes, az uniós irányelvekben szereplő közbeszerzések esetében? Milyen előnyei/hátrányai lennének az ilyen jellegű rendelkezéseknek? Az uniós irányelvekben szereplő mely közbeszerzési típusok esetében lehetne sikeres az e-közbeszerzés kötelező használata?*
6. *Avagy egyértelművé kellene-e tenniük az uniós közbeszerzési jogszabályoknak, hogy az egyes tagállamoknak milyen lehetőségük van az e-közbeszerzés használatának bizonyos körülmények között történő előírására? Milyen feltételek mellett lenne mindez hasznos vagy indokolt?*

7.2. Az e-közbeszerzésben való, határokon átnyúló részvétel megkönnyítése

Az egyes tagállamok és régiók eltérő ütemben haladnak az e-közbeszerzés használatának előmozdításával. Oda kell figyelni arra, hogy ez ne teremtsen szükségtelen és aránytalan akadályokat a közbeszerzésekben való, határokon átnyúló részvétel terén. Úgy kell ösztönözni az ajánlatkérőket az e-közbeszerzési kapacitás növelésére irányuló beruházások vállalására, hogy közben elkerülhető legyen, hogy a közbeszerzési piacok gazdasági szereplők olyan csoportosulásai között aprózódjanak fel, amelyek egyéni funkcionális jellemzőkkel rendelkező rendszereket használnak. Az e-közbeszerzési rendszereket – amennyire lehetséges – széles körben kell elérhetővé tenni. Ez azt jelenti, hogy a folyamatokban való részvétel műszaki, jogi és adminisztratív feltételeinek hátrányos megkülönböztetéstől menteseknek és arányosoknak kell lenniük, továbbá e feltételek nem teremthetnek olyan indokolatlan vagy önkényes akadályokat, amelyek hátráltatják más tagállamok gazdasági szereplőinek részvételét vagy regisztrációját.

Ennek eléréséhez az uniós szintű fellépésnek – és különösen minden, a jogi környezet egyértelművé tételét szolgáló lépésnek – mindenekelőtt az uniós értékhatárok feletti közbeszerzési eljárásokra, valamint azokra a közbeszerzési eljárásokra kell irányulnia, amelyeket olyan e-közbeszerzési rendszereken keresztül lebonyolítanak le, ahol a közbeszerzések teljes értéke meghalad egy bizonyos értékhatárt. Az uniós beavatkozások prioritásainak meghatározása lehetővé tenné, hogy nemzeti és regionális szinten egységesen történjen az e-közbeszerzési kapacitás fejlesztése, és elérné, hogy az uniós szintű fellépések azokra a részekre és rendszerekre összpontosuljanak, amelyek a legnagyobb lehetőséget kínálják a határokon átnyúló online közbeszerzés számára.

Ezen a területen az európai uniós fellépés a következőképpen tudna többletet nyújtani:

- a) **Az e-közbeszerzési rendszerek és eljárások által teljesítendő hozzáférési feltételek egyértelművé tétele.** Az e-közbeszerzés határokon átnyúló széles körű elérésének követelményeivel kapcsolatban létre kell hozni egy, a 2004. évi cselekvési tervben már meghatározott működési követelményekre építő közös álláspontot. Ez nem egy egyedüli e-közbeszerzési rendszernek a jelenlegi vagy jövőbeni létrehozását jelenti, hanem azon megegyezés szerinti minimális számú jellemzőnek a meghatározását, amelynek mindegyik e-közbeszerzési rendszerben jelen kell lennie ahhoz, hogy a rendszer széles körben történő hozzáférése biztosított legyen. Az álláspont operatív iránymutatással is szolgálna, amely a 2004/18/EK irányelv 42. cikkében meghatározott elveket egészítené ki. Egy ilyen jellegű iránymutatás ajánlások, értelmező közlemények vagy más nem jogalkotási kezdeményezések formáját öltheti, avagy kiadása történhet az irányelvek módosításain (az értékhatár feletti közbeszerzések esetében), illetve az e-közbeszerzési rendszerekre vonatkozó egyedi jogszabályi intézkedéseken keresztül.
- b) **Az elektronikus azonosítók és igazoló iratok, valamint a gazdasági szereplőknek az online közbeszerzési eljárásokban való részvételéhez szükséges további feltételek kölcsönös elismerésének megkönnyítése.** Az eddig megfogalmazott aggodalmak többsége a hitelesítéshez, mint például az elektronikus aláírások használatához és az elektronikus azonosítás elismeréséhez kapcsolódik. Ezek a problémák nem kizárólag az e-közbeszerzést érintik, hanem sok olyan környezetben is felmerülnek, ahol hitelesítésre/aláírásokra van szükség. A Bizottság intézkedéseket hozott annak érdekében, hogy a hatóságok számára lehetővé váljon a partnerországokból származó aláírások eredetének megállapítása/tanúsítása. A PEPPOL-projekt olyan megoldások kidolgozásán dolgozik, amelyek más tagállamokból származó elektronikus aláírások automatikus elismerését lehetővé tévő, a közbeszerzési területen használható online eszközökről gondoskodnak.

További aggályokat vet fel az ajánlatkérők számára előírt azon kötelezettség, amely szerint értékelniük kell az ajánlattevők által a kiválasztási feltételek szerinti alkalmasság bizonyítására benyújtott igazoló dokumentumokat. Ezeket a dokumentumokat nemzeti/helyi szinten állítják ki az erre vonatkozó szabályok szerint és az azokban meghatározott formában és nyelveken. Az e-közbeszerzés felé megfogalmazott elvárás volt, hogy növelje a folyamat e részének eredményességét, és különösen csökkentse azt a terhet, amelyet az igazoló dokumentumok ismételt benyújtása jelent a gazdasági szereplők számára. Az eddig kidolgozott megoldások közül több valamelyest hozzájárul ezeknek a célkitűzéseknek a teljesítéséhez anélkül, hogy bonyolult csúcstechnológiai megoldásokon alapulna. Például bizonyos országokban a gazdasági szereplő kiad egy nyilatkozatot (gyakran egy egyszerű, nem

feltétlenül elektronikus aláírással ellátott elektronikus dokumentumot) arra vonatkozóan, hogy teljesíti valamennyi előírt feltételt. Kizárólag a nyertes ajánlattevőket kéri a tényleges dokumentumok benyújtására, és ez történhet elektronikus úton vagy papíralapon.

A Bizottság kidolgozta az e-CERTIS elnevezésű eszközt, hogy segítsen az ajánlatkérőknek a más tagállamokból származó dokumentumok érvényességének elismerésében. Az eszköz további fejlesztés alatt áll olyan gyakorlati megoldások kidolgozása végett, amelyek segítséget nyújtanak az ajánlatkérőknek a partnerországokból származó igazolások/tanúsítványok elismeréséhez.

- c) **A gazdasági szereplőkre vonatkozó belépési/részvételi követelmények egyszerűsítése.** Az e-közbeszerzéssel kapcsolatos cselekvési terv bizottsági értékelése aggodalmakat fogalmazott meg arra vonatkozóan, hogy a minősített elektronikus aláírások előnyben részesítése szükségtelenül gátolhatja a belépést az e-közbeszerzés rendszerébe – különösen a partnerországok azon szállítói számára, amelyek még nem rendelkeznek a különböző elektronikus aláírások elismerését szolgáló operatív eszközökkel. Ennek az értékelésnek a fényében elképzelhető, hogy hasznos lenne felülvizsgálni az uniós közbeszerzési jogszabályokban szereplő azon elképzelést, amely a minősített elektronikus aláírást támogatja. Az európai digitális menetrend tervbe vette az elektronikus aláírásokra vonatkozó jogszabályok felülvizsgálatát és az elektronikus azonosítás terén folyó törekvések fokozását.

Kérdések

7. *Szükség van európai uniós beavatkozásra ahhoz, hogy elkerülhető legyen az olyan szükségtelen és aránytalan akadályok megjelenése, amelyek hátráltatják az online közbeszerzési eljárásokban vagy rendszerekben való, határokon átnyúló részvételt? Amennyiben egyértelműsítésre van szükség, azt inkább jogalkotási vagy nem jogalkotási kezdeményezés formájában kellene véghezvinni?*
8. *Véleménye szerint az európai uniós jogi és politikai környezet kialakítására irányuló törekvéseknek az alábbiak közül mely elemekre kellene összpontosulniuk?*
 - *Olyan rendszerekre, amelyek az uniós irányelvekben meghatározott értékhatárok feletti közbeszerzési eljárásokat támogatják (beleértve az olyan rendszereket is, amelyek az értékhatár alatti és feletti eljárásokra is kiterjednek);*
 - *az olyan nagyobb rendszerekre, amelyek a közbeszerzés egy bizonyos (monetáris értékben vagy a teljes nemzeti közbeszerzés egy adott százalékában kifejezett) de minimis szintjével foglalkoznak.*
9. *Szükség van az e-közbeszerzésre vonatkozó jelenlegi uniós jogszabályi keret módosítására vagy aktualizálására? Amennyiben igen, mely rendelkezéseket kell megváltoztatni és milyen okból? (Lásd az e-közbeszerzéshez kapcsolódó rendelkezések jegyzékét az I. mellékletben.)*
10. *Milyen hitelesítési és azonosítási megoldások (beleértve az e-aláírásokat) állnak arányban az e-közbeszerzés során jelentkező kockázatokkal?*
11. *Melyek azok a fő műszaki, adminisztratív vagy gyakorlati akadályok, amelyekkel a gazdasági szereplők szembesülnek, amikor regisztrálni akarnak egy partnerország e-*

közbeszerzési rendszerében, vagy részt kívánnak venni az általa bonyolított e-közbeszerzési eljárásokban (hitelesítés, alkalmasság bizonyítása, fizetőképesség, stb.)? Kérjük, részletezze. Ezek a hátráltató tényezők leküzdhetetlen akadályokat jelentenek, vagy ésszerű költségek árán legyőzhetők?

7.3. Az interoperábilis e-közbeszerzési infrastruktúra alkotóelemei

A jövőbeni törekvéseknek ismét az újrafelhasználható eszközök létrehozására, és – adott esetben – infrastrukturális megoldások és szabványok kifejlesztésére kell irányulniuk.

A 2004. évi cselekvési terv egyértelműen sikeres lépése volt a TED létrehozása, és az értékhatár feletti közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó elektronikus sablonok bevezetése, amely az információk egységes formátumban történő kezelése révén Európa-szerte kiindulási alapot biztosított valamennyi értékhatár feletti eljáráshoz. Az EU azonban további lépéseket is tehetne azért, hogy az európai e-közbeszerzés kialakulóban lévő környezetében előmozdítsa az összekapcsolhatóságot és az interoperabilitást.

- a) **Az alapvető folyamatok és rendszerek szabványosításának ösztönzése:** az együttműködésen alapuló olyan folyamat, mint amilyen az e-közbeszerzés is – ahol független felek kezelésében álló egymástól független rendszerek lépnek kapcsolatba egymással üzleti információk cseréje útján – csak akkor működik, ha a rendszerek közös nevezőn vannak az üzleti folyamat és a cserélendő információk körét illetően. A leggyakoribb e-közbeszerzési folyamatokra vonatkozó szabványosított módszerek és formátumok nagyban előmozdítanák az adatok átvételét és újrafelhasználhatóságát. A gazdasági szereplők így kis erőfeszítés és költségráfordítás mellett számtalan különböző rendszeren keresztül bonyolított közbeszerzési eljárásban részt vehetnének anélkül, hogy az adott ajánlathoz való igazításon túl jelentősen módosítaniuk kellene benyújtandó dokumentumaikat. Tekintélyes előrelépés tapasztalható a szerződés odaítélését követő egyes szakaszok terén (pl. e-katalógus, e-megrendelés, e-számlázás), azonban ez még nem eredményezte európai szabványok elfogadását. Fokozni kell az e területre irányuló erőfeszítéseket, és a szabványalkotás folyamatát az e-közbeszerzés más kulcsfontosságú szakaszaira is ki kell terjeszteni.
- b) **A szerződés odaítélését megelőző szakasz:** komoly előrehaladás történt a közbeszerzési lehetőségekkel kapcsolatos információk elektronikus közzététele és terjesztése terén. Ezzel szemben sokkal kisebb mértékű előrelépés tapasztalható az ajánlatok online történő benyújtására és feldolgozására vonatkozó közös megközelítések, szabványok és minták kidolgozásában. Ebben rejlenek az e-közbeszerzés nagy előnyei (és kihívásai). Míg a megoldások kidolgozása az egyedi e-közbeszerzési platformok vonatkozásában történt, nem kapott kellő figyelmet az ajánlatok elektronikus úton történő benyújtásához kapcsolódó módszerek és megközelítések összehangolása.
- c) **Közös alkotóelemek létrehozása az e-közbeszerzési rendszerek számára:** a meglévő Open e-PRIOR megoldásra építve a Bizottság jelenleg egy sor olyan alkalmazás kifejlesztésén dolgozik, amelyek a közbeszerzési ciklus valamennyi kulcsfontosságú szakaszát fedlelik. Ezeket a rendszereket eredetileg belső használatra szánták ahhoz, hogy a Bizottság eredményes e-közbeszerzési lehetőségeket fejleszthessen ki, most azonban térítésmentesen rendelkezésre állnak

olyan nyílt forráskódú összetevőkként, amelyek igény szerint bármely e-közbeszerzési rendszerbe integrálhatók.

- d) **A műszaki átjárhatóság problémáinak leküzdésére szolgáló eszközök létrehozása a gazdasági szereplők számára:** az IKT növekvő mértékben tud olyan megoldásokat kifejleszteni, amelyek a különböző technikai jellemzőkön alapuló rendszerek és alkalmazások közötti kommunikációt támogatják. A PEPPOL kísérleti projekt kereskedelmi forgalomba szánt szoftvermegoldásokat fejleszt ki a műszakilag össze nem egyeztethető azon legfontosabb elemek kezelésére, amelyek visszatartják a gazdasági szereplőket attól, hogy részt vegyenek egy partnerország e-közbeszerzési eljárásaiban. A PEPPOL által nyújtott megoldásokat életszerű helyzetekben fogják tesztelni a következő hónapokban. A Bizottság népszerűsíteni és támogatni fogja a sikeres PEPPOL-megoldások piaci terjesztését.

Kérdések

12. *Milyen uniós szintű szabványokra van kiemelten szükség az e-közbeszerzés támogatásához?*
13. *A Bizottságnak ösztönöznie / fokoznia kell a meglévő vagy fejlesztés alatt álló e-közbeszerzési rendszerekbe részenként integrálható nyílt forráskódú megoldások előállítását?*
14. *Folytassa a Bizottság a nagyközönség számára elérhető saját e-közbeszerzési megoldások kidolgozását (pl. a nyílt forráskódú e-Prior megoldásra alapozva)?*

7.4. Fenntarthatóbb, innovatívabb és (a kkv-k számára) hozzáférhetőbb közbeszerzés

Elképzelhető, hogy az e-közbeszerzés – jellegéből adódóan – jobban illeszkedik az Európa 2020 stratégia célkitűzéseit támogató közbeszerzési költségvetésekhez, és megkönnyíti azok felhasználását.

Teljes mértékben ki kell használni az e-közbeszerzésben rejlő lehetőségeket a hozzáférés növelésére. Ez nem kizárólag a határokon átnyúló részvétel lehetőségére, hanem valamennyi érdekelt és alkalmas szállító érdeklődésének felkeltésére is vonatkozik, függetlenül azok méretétől. Néhány ország követte a cselekvési tervben megfogalmazott ajánlásokat, és stratégiákat dolgozott ki annak érdekében, hogy a kis- és középvállalkozásokat az e-közbeszerzési gyakorlat követésére ösztönözze. Úgy tűnik, hogy ezek a stratégiák sikeresek voltak, és a kkv-k jelentős része regisztrálta magát a különböző platformokon, és nyújtott be ajánlatot. Más országok attól tartanak, hogy az e-közbeszerzés használatának előmozdítására irányuló azon lépések, amelyek keretszerződések alkalmazása mellett a közbeszerzések központosításának vagy összevonásának növelését kívánják elérni, a kkv-k kizárását idézik elő. A további fejlesztési és tökéletesítési törekvések során szükségesnek bizonyulhat annak biztosítása, hogy valamennyi e-közbeszerzési rendszer kkv-barát legyen¹².

Az e-közbeszerzés a környezeti források felhasználásának csökkentéséhez is hozzájárulhat. Végül az e-közbeszerzés nyomon követhetősége és átláthatósága megkönnyítheti azon

¹² A Bizottság egy szállítói portál kifejlesztése révén hozzáférhetőbbé kívánja tenni az Open e-PRIOR megoldást a kkv-k számára.

szakpolitikák tervezését, végrehajtását és nyomon követését, amelyek az innovatív, fenntartható és inkluzív szakpolitikai célok területére irányítják a forrásokat.

Kérdés

15. *A Bizottság már tett lépéseket azért, hogy az e-közbeszerzési piacok kkv-k általi elérésének javítását célzó stratégiák kidolgozására ösztönözzön. Milyen további lépéseket lehetne tenni azért, hogy javuljon valamennyi érdekelt (és különösen a kkv-k) hozzáférése az e-közbeszerzési rendszerekhez?*

7.5. Teljesítményértékelés és nyomon követés – a legjobb gyakorlat átvétele

Az idő előrehaladásával egyre fontosabb, hogy létrejöjjön egy mechanizmus, amely minden fél részére lehetővé teszi, hogy közvetlenül részesüljön a meglévő tapasztalatok előnyeiből, és aktívan támogatja az e-közbeszerzés átfogó előnyeit. A jelenlegi pénzügyi környezetben ez különösen fontos lesz, hiszen korlátozottak a források, és az információs technológia (gyakran kudarcba fulladó vagy túlságosan elhúzódo) projektjeire vonatkozó javaslatokat az eddigieknél nagyobb kételkedéssel fogadják.

Az uniós, illetve a tagállami szinten működő nyomonkövetési rendszerek fejlesztése lehetővé tenné az előrehaladás pontosabb követését, és – megfelelő mutatók bevezetése esetén – megkönnyítené a problémák kellő időben történő kezelését, azok megjelenésekor, még mielőtt felerősödnének.

7.6. Nemzetközi fejlesztések és együttműködés

A 2004. évi cselekvési terv részeként a Bizottság számos kezdeményezésben részt vett, amelyek célja az e-közbeszerzés nemzetközi keretének kidolgozásához való hozzájárulás volt. Bár még folynak a tárgyalások, a GPA módosított szövegében szerepelnek rendelkezések az e-közbeszerzésre vonatkozóan, és a Bizottság együttműködést folytat az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságával (UNCITRAL) az e-közbeszerzésre vonatkozó módosítások bevezetéséről. Annak ellenére, hogy ez idáig korlátozott mértékű előrehaladást sikerült elérni, a Bizottság elkötelezte magát az e-közbeszerzés alkalmazásának előmozdítása és az európai megoldások támogatása mellett.

8. KÖVETKEZTETÉSEK

Az e-közbeszerzés ma már nem csupán illúzió, hanem sok régióban és tagállamban egyre inkább működő valóság; ahol használják, ott a várt előnyökkel jár. Ezek a rendszerek bebizonyították, hogy képesek a jelenlegi válsághelyzetben meggyorsítani a közbeszerzéseket, és megkönnyíteni a közkiadások áramlását.

Az e-közbeszerzés használata azonban jóval elmarad a manchesteri nyilatkozatban megfogalmazott elvárásoktól. A Bizottság becslései szerint (Portugália kivételével) még az e-közbeszerzésre leghamarabb áttérő tagállamokban sem haladja meg az e-közbeszerzési tranzakciók értéke a teljes közbeszerzési kiadás 5 %-át, szemben a 2010. évre elvárt 50 %-os használattal. Határozott lépésekre van szükség a vezetés minden szintjén – beleértve az Unió szintjét – ahhoz, hogy folytatódjon és felgyorsuljon az e-közbeszerzésre való áttérés. Ha tehetik, akkor az ajánlatkérők a kipróbált és megbízható (papíralapú) gyakorlathoz fognak ragaszkodni, ahelyett hogy beruházásokat végeznének és kihasználnák a sokat ígérő új lehetőségeket.

Ez a zöld könyv bemutatott néhány olyan új ötletet, amely segítségével leküzdhető az ajánlatkérők és a gazdasági szereplők részéről tapasztalható tétlenség, amely jelenleg visszafogja az e-közbeszerzésre való áttérést.

Javasol továbbá számos olyan módszert, amely révén biztosítható, hogy az e-közbeszerzés bevezetése ne teremtsen újabb műszaki és adminisztratív gátakat, amelyek akadályoznák a közbeszerzési eljárásokban való, határokon átnyúló részvételt. A tagállamok, régiók és ágazatok eltérő ütemben haladnak az e-közbeszerzés nyújtotta lehetőségek kihasználásával. Biztosítanunk kell, hogy ez a „változó geometria” nem hoz létre szükségtelen és aránytalan akadályokat a határokon átnyúló közbeszerzésben. Ez magában foglalja az e-közbeszerzési eljárásokat bonyolító szervek kötelezettségeinek egyértelművé tételét, azért hogy ne szabjanak olyan feltételeket, amelyek szükségtelenül és aránytalan mértékben hátráltatják a határokon átnyúló részvételt. Előrevetít számos lépést is, amely felkészíti az ajánlatkérőket és a gazdasági szereplőket az online közbeszerzési környezetben történő eredményes együttműködésre.

A Bizottság megfogalmazott egy sor kérdést az e-közbeszerzés Európán belüli helyzetére vonatkozó értékelés, valamint azon javaslatok kapcsán, amelyek az e-közbeszerzés egységes piacon belüli elterjedése és használata terén mutatkozó fő kihívások lehetséges kezelési módjait vázolják. A Bizottság várja valamennyi érdekelt választ ezekre a kérdésekre. A válaszok beérkezésének határideje 2011. január 31. (e-mail: markt-consult-eproc@ec.europa.eu).

A Bizottság szolgálatai elemezni fognak minden választ, és 2011-ben közreadják az álláspontok összegezését.

I. MELLÉKLET: A 2004. évi közbeszerzési irányelvek (2004/17/EK¹³ és 2004/18/EK irányelv¹⁴) által az e-közbeszerzésre vonatkozóan bevezetett rendelkezések

Tárgy	Hivatkozás	Leírás
Elektronikus kommunikációs eszközök	A 2004/18/EK irányelv 1. cikkének (12) és (13) bekezdése, valamint a 2004/17/EK irányelv 1. cikkének (11) és (12) bekezdése	A rendelkezések kimondják, hogy az írásbeli kommunikáció részét képezi az elektronikus út, azaz „elektronikus berendezés használata olyan adatok feldolgozására (beleértve a digitális tömörítést) és tárolására, amelyek továbbítása, átadása és átvétele vezetéken, rádióhullámon, optikai vagy egyéb elektromágneses úton történik”.
E-aláírás	A 2004/18/EK irányelv 42. cikke (5) bekezdésének b) pontja, valamint a 2004/17/EK irányelv 48. cikke (5) bekezdésének b) pontja	A tagállamok előírhatják, hogy az elektronikus ajánlatokat fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátni az 1999/93/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdésével összhangban (minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú aláírás).
Dinamikus beszerzési rendszer (DPS)	A 2004/18/EK irányelv 1. cikkének (6) bekezdése, valamint a 2004/17/EK irányelv 1. cikkének (5) bekezdése	A DPS gyakori beszerzések lebonyolítására szolgáló, teljes mértékben elektronikus folyamat, amelynek működése határozott idejű, és érvényességi ideje alatt bármely olyan gazdasági szereplő számára nyitott, amely előzetes ajánlat benyújtását követően megfelel a kiválasztás szempontjainak.
E-árverés	A 2004/18/EK irányelv 1. cikkének (7) bekezdése, valamint a 2004/17/EK irányelv 1. cikkének (6) bekezdése	„Olyan ismétlődő folyamat, amelyben elektronikus eszköz segítségével mutatják be az új – lefelé kiigazított – árakat és/vagy az ajánlat egyes elemeire vonatkozó új értékeket”, és amely az ajánlatok értékelése után történik, befolyásolva az ajánlatok rangsorolását.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/17/EK irányelve (2004. március 31.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról, lásd <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004L0017:HU:NOT>.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/18/EK irányelve (2004. március 31.) az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, lásd <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004L0018:HU:NOT>.

Tárgy	Hivatkozás	Leírás
E-katalógus	A 2004/18/EK irányelv (12) preambulumbekézése, valamint a 2004/17/EK irányelv (20) preambulumbekézése	A közbeszerzés megkönnyítésére szolgáló, a közbeszerzésekben kifejezetten keretszerződések értelmében vagy dinamikus beszerzési rendszer keretében történő részvétel módozataként használt eszköz.
Elektronikus értesítés	A 2004/18/EK irányelv 36. cikkének (2), (3) és (6) bekezdése, valamint a 2004/17/EK irányelv 44. cikkének (2) és (3) bekezdése	Az értesítést szabvány-formanyomtatványok használatával, azonban nem feltétlenül elektronikus úton kell megtenni. Gyorsított eljárások esetében azonban a hirdetményeket faxon vagy elektronikus úton kell megküldeni. Az elektronikus értesítés lehetővé teszi a közzététel lerövidítését és a hirdetmények megengedett maximális terjedelmének növelését.
Felhasználói oldalak	A 2004/18/EK irányelv VIII. mellékletének 2.b) pontja, valamint a 2004/17/EK irányelv XX. mellékletének 2.b) pontja	Egy adott ajánlatkérő közbeszerzési tevékenységeire vonatkozó adatok gyűjteménye, amely magában foglalhatja az előzetes tájékoztatókat, és olyan hasznos általános információkat, mint például a kapcsolattartó pont.
Elektronikus hozzáférés a dokumentumokhoz	A 2004/18/EK irányelv 38. cikkének (6) bekezdése (megfelelő rendelkezés: a 2004/17/EK irányelv 45. cikkének (6) bekezdése)	Az ajánlatok beérkezésének határideje öt nappal csökkenthető, amennyiben az ajánlatkérő elektronikus úton korlátlan és teljes körű közvetlen hozzáférést kínál az ajánlattételhez szükséges dokumentációhoz és bármely más kiegészítő dokumentumhoz. A hirdetmény szövegének tartalmaznia kell azt az internetcímet, amelyen a dokumentáció elérhető.

II. MELLÉKLET: A cselekvési terv intézkedéseinek helyzete

I. célkitűzés: Jól működő belső piac biztosítása az elektronikus közbeszerzéshez	
<i>A jogi keret pontos és időben történő megvalósítása</i>	
A Bizottság magyarázó dokumentumot tesz közzé az elektronikus közbeszerzés új szabályairól.	Lezárva
A Bizottság online oktató anyagokat bocsát rendelkezésre, lehetővé téve az ajánlatkérők és a gazdasági szereplők számára, hogy megismerkedhessenek az e-közbeszerzésre vonatkozó új rendelkezésekkel és eszközökkel.	Lezárva
A Bizottság támogatást nyújt a tagállamoknak az új jogszabályi rendelkezések átvétele során.	Lezárva
<i>A jogi keret megfelelő, alapvető eszközökkel való kiegészítése</i>	
A Bizottság új közbeszerzési hirdetménymintákat fogad el, amelyek figyelembe veszik az új eljárásokat és az elektronikus kommunikációs eszközök használatát.	Lezárva
A Bizottság javaslatokat terjeszt elő a közös közbeszerzési szójegyzék (CPV) felülvizsgálatára.	Lezárva
A Bizottság előterjeszti a hirdetmények elektronikus napilapjában (Tenders Electronic Daily – TED) megjelenő közbeszerzési hirdetmények összegyűjtésének és közzétételének teljes mértékben elektronizált rendszerére vonatkozó tervezetét.	Lezárva
A tagállamok teljes mértékben elektronikus rendszereket hoznak létre nemzeti szinten, ideértve az automatizált gyűjtés és a TED-en való közzététel megfelelő eszközeit is.	Folyamatban
<i>A közbeszerzési eljárások elektronikus lebonyolításával összefüggő akadályok megszüntetése/megelőzése</i>	
A tagállamok és a Bizottság tesztelik, finomítják és jóváhagyják az IDA (a közigazgatási rendszerek közötti elektronikus adatsere) e-közbeszerzési rendszerekre vonatkozó közös működési követelményeinek eredményeit.	Lezárva
A tagállamok felülvizsgálják, hogy megtörtént-e valamennyi működő e-közbeszerzési rendszer hozzáigazítása az irányelvek követelményeihez.	Folyamatban
A tagállamok nemzeti akkreditációs rendszereket vezetnek be annak ellenőrzésére, hogy az elektronikus közbeszerzési rendszerek megfelelnek-e a jogi keretnek.	Folyamatban
A tagállamok és a Bizottság egy megvalósíthatósági tanulmányon keresztül megvizsgálják, hogy bevezessenek-e egy európai rendszert a megfelelőség ellenőrzésére.	Lezárva
A Bizottság 2005–2009-ben intézkedést javasol az IDABC-program (Interoperabilis páneurópai elektronikus kormányzati szolgáltatások közigazgatási rendszerek, gazdasági szervezetek és állampolgárok részére) keretében, hogy segítséget nyújtson az interoperabilitáshoz kapcsolódó problémák megoldását szolgáló fokozott biztonságú minősített elektronikus aláírások használatának tagállami koordinációjához.	Lezárva

A tagállamok interoperábilis, minősített elektronikus aláírásokat alkalmaznak, amennyiben azt nemzeti jogszabályuk előírja.	Folyamatban
<i>Az interoperabilitási problémák folyamatos felderítése és kezelése</i>	
A CEN/ISSS (Európai Szabványügyi Bizottság /Műhelytanulmány az információs társadalmi szabványosítási rendszerekről) elvégzi a hatékony e-közbeszerzés interoperabilitási szükségleteire vonatkozó eltéréselemzést.	Lezárva
A Bizottság az e-közbeszerzésre vonatkozó tevékenységek folytatását javasolja az IDABC-program keretében; az interoperabilitási kérdések megvitatása és az ezekre vonatkozó információcsere, valamint a tagállamokban zajló fejlesztések nyomán követése céljából.	Lezárva (a végrehajtás az IDABC és az ISA keretében folytatódik tovább)
A Bizottság és a tagállamok előmozdítják az európai szintű szabványosítási tevékenységeket, és kapcsolatot tartanak fenn a nemzetközi szabványügyi testületekkel.	Folyamatban
II. célkitűzés: Magasabb fokú hatékonyság megvalósítása a beszerzésekben, az irányítás és a versenyképesség javítása	
<i>A közbeszerzések hatékonyságának fokozása és az irányítás javítása</i>	
A tagállamok nemzeti tervet dolgoznak ki az e-közbeszerzés bevezetésére, meghatározva a mérhető teljesítménycélokat, valamint tekintetbe véve a sajtóságos nemzeti szükségleteket.	Részben lezárva
A tagállamok hasonló tervek készítésére ösztönzik az egyéni nemzeti beszerzőket, valamint összehangolják és nyomon követik a tervek végrehajtását.	Részben lezárva
A Bizottság továbbra is nyomon követi a CEN/ISSS elektronikus számlázásra vonatkozó munkáját, és javasolja az IDABC keretében 2003–2004-ben az elektronikus számlázásra és az elektronikus megrendelésre vonatkozó XML-tevékenységek folytatását.	Folyamatban
A tagállamok hatékony elektronikus rendszereket állítanak fel a közbeszerzések statisztikai adatainak gyűjtésére és feldolgozására.	Részben lezárva
<i>A közbeszerzési piacok versenyképességének fokozása az EU-ban</i>	
A Bizottság megfontolja a közbeszerzéshez szükséges üzleti információk és tanúsítványok elektronikus úton történő biztosításával kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó javaslatokat, amelyeket az IDABC-program keretében lehetne megvalósítani.	Lezárva
A tagállamok és a Bizottság megállapodnak az e-közbeszerzésben gyakran előírt elektronikus tanúsítványok közös készletéről.	Folyamatban
A Bizottság javaslatot tesz egy tanulmány elkészítésére az IDABC-program keretében a CEN/ISSS által végzett munkára építve az e-katalógusok (dinamikus beszerzési rendszerekben és elektronikus keretszerződésekben való) használatáról.	Lezárva
A közbeszerzési hálózat összehasonlítást végez az e-közbeszerzési rendszerek átláthatóságára, ellenőrzésére és nyomon követhetőségére vonatkozóan.	Elhalasztva
A közbeszerzési hálózat műhelytalálkozókat szervez az ajánlati dokumentáció szabványosításáról szóló információcsere előmozdítására.	Elhalasztva

A tagállamok nemzeti és regionális szinten elindítják és támogatják a kkv-kra irányuló külön felvilágosító kampányokat és képzési programokat.	Folyamatban
III. célkitűzés: Törekvés az elektronikus közbeszerzés nemzetközi keretének kialakítására	
A Bizottság tárgyalásokat folytat a közbeszerzési megállapodás (GPA) felülvizsgálatáról.	Folyamatban
A Bizottság kezdeményezi a GPA keretében, hogy elmozdulás történjen a beszerzendő áruk és szolgáltatások osztályozására vonatkozó egyetlen közös nomenklatúra használata felé.	Folyamatban
A Bizottság kapcsolatot tart fenn a nemzetközi szabványügyi testületekkel és fórumokkal, valamint elősegíti azok tevékenységeit azért, hogy elkerülhető legyen a nemzetközi szintű interoperabilitási akadályok megjelenése.	Folyamatban
A Bizottság együttműködik a multilaterális fejlesztési bankok (MDB-k) hálózatával annak érdekében, hogy összehangolják a harmadik országoknak közbeszerzési rendszereik újraszervezésének és számítógépesítésének támogatására nyújtott technikai segítségnyújtást.	Folyamatban
A Bizottság fontolóra veszi a szükséges kiigazításokat, valamint az e-közbeszerzés alkalmazhatóságát az EU külső segítségnyújtási eszközeivel összefüggésben.	Folyamatban